

РЕШЕНИЕ

№ 111

гр. София, 21.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на десети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Светлин Михайлов
Величка Борилова

при участието на секретаря Радиана Д. А.а
като разгледа докладваното от Светлин Михайлов Въззивно търговско дело
№ 20221001000083 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и следв. от ГПК.

Образувано е по повод постъпил въззивна жалба от СУ „Св. Климент Охридски“, с която обжалва решение № 261 476 от 08.11.2021 г., постановено по т.д. № 165/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, с което съдът е отхвърлил предявените от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ срещу „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД искове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че Софийски университет „Св. Климент Охридски“ не дължи на „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД следните суми: сума в размер на 43 500 лв., представляваща получена без правно основание парична сума, която подлежи на връщане и която е присъдена с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, ТК, 11 състав, както и сума в размер на 19 648 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата в размер на законната лихва, начислено за периода от 31.05.2016 г. до 11.11.2020 г., което обезщетение е присъдено с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1753/ 2020 г. по описа на Софийски апелативен съд, ТК, 11 състав.

В жалбата се твърди, че решението е недопустимо, алтернативно е неправилно, поради противоречие с материалния закон, нарушение на процесуалните правила и необосновано. Оспорва изводите на съда по отношение на неоснователността на предявеният иск. Твърди, че когато едно от вземанията е спорно, трябва да се счита, че прихващането е направено под условие (чл.104, ал.1, изр.2 ЗЗД), при събднаването на което настъпват последиците на чл.104, ал.2 от ЗЗД. Твърди, че в този случай влизане в сила на съдебното решение, с което се установява вземането има характер на отлагателно условие, под което е направено прихващането. Това действие обаче има обратна сила, тъй като законът предвижда вземанията да се считат погасени до размера на по-малкото от тях от деня, в който прихващането е могло да се извърши. Развива доводи относно необходимостта от спиране на настоящето производство до произнасянето на Върховен касационен съд по отношение на допустимостта и правилността на решението, постановено

по в. т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд. С тези твърдения обосновава недопустимостта на постановеното решение. По отношение на законосъобразността на постановеното решение твърди, че съдът не е обсъдил доводите на ищеца, изложени по съществото на спора. Твърди, че вземането, с което прави прихващане е изискуемо, тъй като решението на апелативния съд подлежи на принудително изпълнение. Ето защо моли съда да обезсили постановеното решение и да спре производството по делото до влизане в сила на съдебното решение по в. т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, алтернативно да се отмени като неправилно, поради противоречие с материалния закон, нарушение на процесуалните правила и необоснованост.

Ответникът „Сънрайз ер джи“ ЕООД оспорва подадената въззивна жалба. Твърди, че решението е валидно и допустимо, както и че не страда от посочените пороци. Твърди, че предявеният иск е отрицателен установителен, като за неговото уважаване е необходимо да се установи настъпил факт, който да опровергава установената със съдебен акт дължимост на вземането. Твърди, че дори да се приеме, че възражението е направено под отлагателно условие, то същото не се е сбъднало, т.е. прихващането не е породило действие. Твърди, че между двете дела не съществува връзка на обусловеност. Твърди, че прихващането не е направено под отлагателно условие. Моли съда да постанови решение с което да потвърди атакуваното като правилно и законосъобразно и отхвърли подадената въззивна жалба.

Съдът след като се съобрази с доводите изложени в жалбата и обсъди събраните по делото писмени доказателства, съобразно разпоредбата на чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна:

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че с атакуваното решение № 261 476 от 08.11.2021 г., постановено по т.д. № 165/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, че съдът е отхвърлил предявените от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ срещу „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД искове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че Софийски университет „Св. Климент Охридски“ не дължи на „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД следните суми: сума в размер на 43 500 лв., представляваща получена без правно основание парична сума, която подлежи на връщане и която е присъдена с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, ТК, 11 състав, както и сума в размер на 19 648 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата в размер на законната лихва, начислено за периода от 31.05.2016 г. до 11.11.2020 г., което обезщетение е присъдено с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1753/ 2020 г. по описа на Софийски апелативен съд, ТК, 11 състав.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че с исковата молба Софийски университет „Св. Климент Охридски“ е навел твърдения, че с решение от 17.09.2020 г., постановено по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 11 състав е осъден да заплати на ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД сумата от 43 500 лв., ведно със законната лихва върху нея от 31.05.2016 г. до окончателното ѝ изплащане. Не се спори, че в молбата твърди, че със същото решение по предявен насрещен иск ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ е осъден да заплати на ищеца по настоящият иск сумата от 150 128 лв., ведно със законната лихва върху нея от датата на предявяване на насрещния иск до окончателното ѝ изплащане.

Не се спори между страните, а се установява и от събраните по делото доказателства, че в полза на ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ е възникнало вземане към СУ „Св. Климент Охридски“ за сума в размер на 43 500 лв. на основание чл.55, ал.1, т.1 от ЗЗД, което вземане е установено с влязло в сила решение от 17.09.2020 г., постановено по т. д. №

1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 11 състав (в тази част решението е обжалвано пред касационната инстанция). Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че така описаното вземане е предмет на договор за цесия, сключен между кредитора, в качеството му на цедент, и дружеството „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД, в качеството му на цесионер (писмен договор за цесия от 01.11.2020 г., сключен между ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ и „Сънрайз Ер Джи“* ЕООД, с който тези търговци са постигнали съгласие, че цедентът прехвърля на цесионера описаното вземане към СУ „Св. Климент Охридски“, установено с влязлото в сила съдебно решение, а последният се задължава да заплати цена за това). Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че с уведомление, изходящо от цедента ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“, адресирано до длъжника, цедентът е съобщил на длъжника за извършеното прехвърляне на вземането.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че с нотариална покана с рег. № 17 490/10.11.2020 г., изпратена от ищеца по настоящето дело СУ „Св. Климент Охридски“ същият е отправил волеизявление за несъгласие с осъщественото прехвърляне на вземането от ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ в полза на „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че въз основа на издаден изпълнителен лист за сумата от 43 500 лв., ответникът е образувал изпълнително производство срещу него, по което като взискател е конституирано ответното дружество - „Сънрайз ер джи“ ЕООД, което се легитимира като титуляр на паричното вземане въз основа на сключен с ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ договор за цесия.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че с нотариална покана с № 016/VI Б/2020 г. на нотариус В. Б. е направил изрично изявление за несъгласие с извършената цесия, както и изявление за прихващане между неговото задължение към ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ за заплащане на сумата от 43 500 лв. и неговото вземане към този търговец за получаване на сумата от 150 128 лв. Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че изявлението е достигнало до ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ и ответника на 11.11.2020 г., на която дата нотариалната покана е връчена на законния представител на посочените субекти при отказ.

Не се спори, а се установява и от обстоятелствената част и петитума на предявеният иск, че ищецът твърди, че в резултат на извършеното прихващане вземането на ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ към ищеца за получаване на сума в размер на 43 500 лв., което е предмет на сключения с ответника договор за цесия, е погасено и не съществува към настоящия момент.

Не се спори, а се установява и от извършената служебна справка от настоящия състав, че с определение № 428 от 12.07.22 г., постановено по т.д. № 217/21 г. по описа на Върховен касационен съд, Търговска колегия, Първо търговско отделение касационния съд не е допуснал до касационно обжалване решение от 17.09.2020 г., постановено по т.д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 11 състав и същото е влязло в сила в частта, в която въззивния съд след отмяна на първоинстанционното решение е уважил предявеният насрещен иск от СУ „Св. Климент Охридски“ и е осъдил ищеца по първоначалния иск ЕТ „Агроиндустриал - Б. П.“ да заплати сумата от 150 128 лв., ведно със законната лихва върху нея от датата на предявяване на насрещния иск до окончателното ѝ изплащане, на основание чл.59, ал.1 от ЗЗД.

От правна страна:

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Видно от обстоятелствената част и петитума на исковата молба ищецът е предявил иск с правно основание чл.439, ал.1, вр.чл.124, ал.1 от ГПК, с искане да се признае за установено, че вземането, което ответникът „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД претендира, че има към ищеца за получаване на сумата от 43 500 лв., представляваща получена без основание

такава, която подлежи на връщане, което вземане е присъдено с влязло в сила съдебно решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 11 състав и което е прехвърлено в полза на ответника със сключен между него и ЕТ „Агроиндустриал- Б. П.“ договор за цесия не се дължи, тъй като е извършено прихващане.

С атакуваното решение № 261 476 от 08.11.2021 г., постановено по т.д. № 165/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, че съдът е отхвърлил предявените от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ срещу „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД искове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че Софийски университет „Св. Климент Охридски“ не дължи на „Сънрайз Ер Джи“ ЕООД следните суми: сума в размер на 43 500 лв., представляваща получена без правно основание парична сума, която подлежи на връщане и която е присъдена с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, ТК, 11 състав, както и сума в размер на 19 648 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата в размер на законната лихва, начислено за периода от 31.05.2016 г. до 11.11.2020 г., което обезщетение е присъдено с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1753/2020 г. по описа на Софийски апелативен съд, ТК, 11 състав.

По допустимостта и основателността на подадената въззивна жалба:

По отношение на допустимостта на подадената жалба съдът намира, че същата е подадена от легитимирано лице, в установените от закона срокове, поради което е процесуално допустима. Атакуваното решение е валидно и допустимо.

По отношение на наведените във въззивната жалба доводи за недопустимост на постановеното решение, съдът намира следното:

Основанията за недопустимост на съдебното решение са изброени в т. 9 на ППВС № 1/85 г. Посочената задължителна практика очертава хипотезите, при които решението е недопустимо, поради липса на право на иск, ненадлежащото му упражняване, оттегляне и отказ от иска, липса на искане за възобновяване на производството, спряно по взаимно съгласие, по устно предявен иск. В т. 9 от ППВС е посочено, че в тези случаи втората инстанция трябва да обезсили решението и да прекрати производството, а в случаите на недопустимост, поради неподведомственост или родова неподсъдност на спора, второинстанционният съд, следва да се изпрати делото за разглеждане на компетентния орган или съд. В случаите, когато съдът не е разгледал иска на предявеното основание, или е разгледал иск, който не е предявен, вместо предявения такъв, решението е недопустимо и втората инстанция, като го обезсили, изпраща делото на първоинстанционния съд, за да разгледа предявения иск. В конкретния случай, макар и да не е посочено изрично от въззивника може да се направи обоснован извод, че същият твърди недопустимост на решението, предвид съществуването на спор между страните, решението по който има значение за правилното разрешаване на настоящия спор и неизпълнение на задълженията на първоинстанционния съд да спре производството по делото до влизане в сила на съдебното решение по преюдициален спор. Така наведените доводи съдът в настоящия си състав намира за неоснователни по следните съображения:

В тълкувателните мотиви, обективирани в т.1 на Тълкувателно решение № 1 от 09.07.2019 г. по тълк. д. № 1/2017 Г. на ОСГТК на ВКС се приема, че основанието по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК за спиране на производството по делото се разглежда в правната теория (в преобладаващата част) като абсолютна процесуална пречка за надлежащото упражняване правото на иск. По същността си спирането на производството представлява временна

недопустимост на развитието и завършването на висящия процес, забрана през известен период от време да се извършват процесуални действия от съда и страните по делото, насочени към решаване на спора по същество.

Конкретно, разпоредбата на чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК предвижда, че съдът спира производството, когато в същия или в друг съд се разглежда дело, решението по което "ще има значение за правилното решаване на спора". Нормата е аналогична на отменената по чл. 182, ал. 1, б. "г" ГПК (1952 г.), както и на уредбата в ЗГС - отм. (чл. 520, т. 2 ЗГС - 1907 г.; чл. 366, т. 3 ЗГС - 1930 г.).

В мотивите на ТР № 2/19.11.2014 г. по т.д. № 2/2014 г. и ТР № 8/07.05.2014 г. по т.д. № 8/2013 г. на ОСГТК е посочено, че основанийето за спиране по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК е налице, когато има висящ процес относно друг спор, който е преюдициален и по който със сила на пресъдено нещо ще бъдат признати или отречени права или факти, релевантни за субективното право по спряното производство. Обусловеността между двата спора се основава на връзката между субективните права, задължения и правопораждащите ги факти като съдържание на конкретните правоотношения. В тълкувателните мотиви по т. 5 на ТР № 7/31.07.2017 г. по т.д. № 7/2014 г. на ОСГТК тази зависимост е обяснена и със съотношението между различните спорни предмети на двете дела, при което разрешаването на спора по обусловения иск е предпоставено от установителното действие на силата на пресъдено нещо на решението по преюдициалното правоотношение.

От изложеното следва, че връзката между делата, която има предвид чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК, е обективната зависимост между две спорни правоотношения в съотношение на обуславящо и обусловено, която винаги е конкретно съществуваща, безспорно установена, пряко касае допустимостта или основателността на иска по обусловеното дело и поради това не предполага различия в преценките на съда по двете дела. Процесуалното значение на тази зависимост се изразява в това, че висящността на преюдициалния спор временно пречатства упражняването на правото на иск по обусловеното дело, доколкото нормата на чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК императивно задължава съдът да преустанови процесуалните действия по разглеждането и приключването на делото с решение по съществото на спора. Необходимостта от съдебна преценка за наличие на преюдициална връзка и акт на съда, постановяващ спирането на обусловеното делото, не променя абсолютния характер на пречката и императивността на процесуалното правило. Съдът е длъжен да спре делото, при това независимо дали страните са поискали, или са се противопоставили на спирането. Поради това, наличието на обуславящо дело, без значение какъв е видът му (гражданско, административно, наказателно дело) и кога е образувано (преди или след обусловеното дело), актът по което следва да бъде зачетен от съда по обусловения иск с оглед разпоредбите на чл. 297 - чл. 298, чл. 300, чл. 302 ГПК, е абсолютна отрицателна процесуална предпоставка за упражняването на правото на иск и за развитието на процеса по обусловеното дело.

Спазването на процесуалните норми, уреждащи абсолютните процесуални предпоставки на правото на иск при разглеждането на делото във всяка инстанция,

обезпечава законосъобразното развитие на процеса и допустимостта на съдебното решение. Нормата на чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК предвижда съобразяването по обусловеното дело на нови права, факти и обстоятелства, каквито представляват установените с решението или присъдата по обуславящото дело. Това може да стане само пред съд, чиято основна дейност е решаваща, а не проверяваща.

С оглед на изложеното, следва да се приеме, че при наличие на основание за спиране по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК (независимо кога са възникнали предпоставките за това - пред първоинстанционния или пред въззивния съд), въззивното решение ще е недопустимо и подлежащо на обезсилване като постановено при наличие на отрицателна процесуална предпоставка за упражняване правото на иск по обусловеното дело - висящ преюдициален спор, от значение за правилното решаване на обусловения спор. От така цитираните тълкувателни мотиви може да се изведе обоснован извод, че постановеното от първоинстанционния съд решение при наличието на основания за спиране на производството не следва да се приема за недопустимо.

По отношение на наведените доводи за незаконосъобразност на атакуваното решение, свързани с приложението на института на прихващането, както и с обосноваването на постановеното решение съдът в настоящия си състав намира същите за основателни по следните съображения:

Видно от обстоятелствената част и петитума на исковата молба ищецът е предявил иск с правно основание чл. 439 от ГПК, като иска да бъде установено със сила на присъдено нещо, че не дължи на вискателя сумата от 43 500 лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 31.05.2016 г. до окончателното изплащане, тъй като вземането, което се изпълнява е погасено чрез извънсъдебно прихващане. Съгласно чл. 439, ал. 1 ГПК длъжникът може да оспорва изпълнението чрез иск, който съобразно, ал. 2 може да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Предмет на отрицателния установителен иск е недължимостта на изпълняемото материално право, основана на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, т. е. недължимост на вземането, предмет на издадения изпълнителен лист, въз основа на който е образувано изпълнителното дело. Съответно на предмета на отрицателния установителен иск надлежно процесуално легитимирани страни в исковото производство са носителите на оспорваното материално право - длъжникът като ищец и вискателят като ответник.

Спорно пред първоинстанционния съд, както и пред настоящата инстанция е приложението на института на прихващането.

Институтът на прихващането е уреден в разпоредбите на чл. 103 - чл. 105 ЗЗД. Условия за приложението на института е съществуването на насрещни вземания за пари или еднородни заместими вещи. Необходимо е вземането на прихващащия (активното вземане) да е изискуемо. Задължението на прихващащия (пасивното вземане) може да не е изискуемо. Достатъчно е да е изпълняемо. След като по правило длъжникът може да

изпълни преди срока (чл. 70, ал. 2 ЗЗД), той може и да прихване преди срока. Другата предпоставка е ликвидността. Тя е изискване само към активното вземане. Аргументът е от буквалния прочит на чл. 103, ал. 1 ЗЗД, но и логически. Ако ликвидността е относима и към пасивното вземане, а то е ликвидно, защото е безспорно установено с влязло в сила решение или заповед за изпълнение, спорът за него е недопустим. В недопустимия процес съдът не може да установи ликвидността и на активното вземане. Ликвидно е активното вземане, определено по основание и размер, което е безспорно (установено с влязло в сила решение или заповед за изпълнение), но и неоспореното от длъжника, срещу когото се прихваща. Да се приеме, че активното вземане е ликвидно само когато е установено със сила на пресъдено нещо, означава: 1) да се изключи възможността за извънсъдебно прихващане по начин, различен от договорния; 2) прихващащият да се принуди предварително да проведе успешен съдебен процес за своето вземане; 3) да не се отчита възможността неговото вземане, макар и съдебно установено, да е погасено поради факт, настъпил след съдебното дирене в производството по решението или поради факт, настъпил след срока по чл. 414, ал. 2 ГПК по влязлата в сила заповед за изпълнение. Изводите противоречат на правната рамка на погасителния способ и на чл. 439, ал. 2 ГПК, а наличието или липсата на ликвидност на активното вземане се изяснява по спора за пасивното вземане.

Потестативното право на прихващане се осъществява чрез изявление на прихващащия. За да породи предвидения в закона ефект - погасяване на насрещните вземания до размера на по-малкото, изявлението трябва да съдържа белезите, които индивидуализират всяко едно от тях по страни, основание и размер. Извършено извън процеса, т.нар. в практиката и доктрината "извънсъдебно прихващане", изявлението е безусловно. За да породи действие, трябва да достигне до адресата. Извършено в процеса, т. нар. "съдебно прихващане", изявлението е под условие, че предявеното с иска вземане ще бъде уважено. За да породи действие, съдът трябва да установи вземането по иска и осъществено е правото на прихващане. Когато изявлението за прихващане, извършено в процеса, е съчетано с оспорване на основанието на иска, възражението е евентуално. По него съдът се произнася, след като отхвърли останалите. Когато изявлението за прихващане, извършено в процеса, е единственото възражение, съдът винаги се произнася по него, когато установи съществуването на пасивното вземане. Когато ответникът се позовава на погасителния ефект на изявление за прихващане, извършено извън процеса, а съдът приеме, че способът не се е осъществил, той следва да го разгледа като евентуално заявено възражение за съдебно прихващане. Съдът зачита правното действие на изявлението, когато правото на прихващане е осъществено в процеса, но и когато то се е осъществило извън процеса. Чл. 298, ал. 4 ГПК не разграничава двете хипотези. Действието на прихващането, изразено в погасяване на насрещните вземания до размера на по-малкото от тях, винаги настъпва с обратна сила - от първия ден, в който прихващането е могло да се извърши, т.е. когато активното вземане е било изискуемо, а пасивното - поне изпълняемо. Кога е настъпила ликвидността на вземането на прихващащия - в процеса или извън него - е без значение за обратното действие на погасителния способ. Така цитираните задължителни

указания по приложението на закона налагат извод, че наличието или липсата на ликвидност на активното вземане се изяснява по спора за пасивното вземане, когато изявлението за прихващане е извършено в процеса - т.нар "съдебно прихващане", или когато ответникът се позовава на погасителния ефект на изявлението за прихващане, извършено извън процеса-т.нар. "извънсъдебно прихващане". Когато ответникът се позовава на погасителния ефект на изявление за прихващане, извършено извън процеса, а съдът приеме, че способът не се е осъществил, той следва да го разгледа като евентуално заявено възражение за съдебно прихващане.

Горното разрешение налага следните изводи по отношение на иска с правно осн. чл. 439, ал. 1 ГПК. За да е допустим същият на осн. чл. 439, ал. 2 ГПК, изявлението за прихващане, на което се позовава длъжникът, следва да е извършено след приключване на съдебното дирене в производството по постановяване на съдебно решение относно пасивното вземане (вземането, което принудително се изпълнява). Наличието или липсата на ликвидност на активното вземане се проверява в производството по чл. 439 ГПК, като при постановено в друго производство влязло в сила съдебно решение, с което се установява съществуването на активното вземане, решаващият съд следва да зачете силата на присъдено нещо на това решение. Независимо от начина на установяване на съществуването на активното вземане и от начина на осъществяване на правото на прихващане - извън процеса или в процеса, правният ефект на изявлението за прихващане настъпване с обратно действие от момента, когато прихващането е могло да се извърши - когато активното вземане е било изискуемо, а пасивното - поне изпълняемо. В този смисъл решение № 50160 от 24.11.2022 г., постановено по т. д. № 2 248/19 г. по описа на Т.К., I Т.О. на ВКС.

Ето защо настоящият състав намира, че атакуваното решение е незаконосъобразно. Активното вземане е ликвидно, като ликвидността е установена с влязло в сила съдебно решение, поради което следва да се зачете силата на присъдено нещо на решение от 17.09.2020 г. по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, ТК, 11 състав.

С оглед на изложеното настоящият съдебен състав намира, че атакуваното решение е неправилно и незаконосъобразно и като такова следва да се отмени, като вместо него се постанови ново, с което предявеният отрицателен установителен иск се уважи и се признае за установено по отношение на ответника, че ищецът не дължи сумата от 43 500 лв., ведно със законната лихва от 31.05.2016 г. до 11.11.20 г. в размер на 19 647.86 лв., като погасени чрез прихващане.

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 261 476 от 08.11.2021 г., постановено по т.д. № 165/21 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 17 състав, като **неправилно и незаконосъобразно и вместо него постановява:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ЕИК 000670680, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Цар Освободител“ № 15, срещу „Сънрайз ер джи“ ЕООД, с ЕИК: 147107374, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Златовръх“ № 4, супермаркет „Елемаг“, искове с правно основание чл. 439 ГПК, че Софийски университет „Св. Климент Охридски“ *не дължи* на „Сънрайз ер джи“ ЕООД следните суми: сума в размер на 43 500 лв. (четиридесет и три хиляди и петстотин лева), представляваща получена без правно основание парична сума, която подлежи на връщане и която е присъдена с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 11 състав, както и сума в размер на 19 648 лв. (деветнадесет хиляди шестстотин четиридесет и осем лева, представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата в размер на законната лихва, начислено за периода от 31.05.2016 г. до 11.11.2020 г., което обезщетение е присъдено с решение, постановено на 17.09.2020 г. по т. д. № 1 753/20 г. по описа на Софийски апелативен съд, Търговско отделение, 11 състав, като *погасени чрез прихващане*.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщението за изготвянето му до страните пред Върховния касационен съд, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____